

Seat No.

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022

History (Optional) Paper-IV

HISO4: History of India (1757-1857)

Day and Date: Thursday, 15/12/2022

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Tipu Sultan Was Killed in the Year of.....
A) 1798 B)1799 C)1797 D)1800
- 2 second war of British-Maratha happened between
A)1802-1804 B)1800-1801 C)1798-1800 D)1817-1818
- 3 Lord Dalhousie sent..... to Awadh as first Resident
A)Underwood B) Sleeman C) Minto D) Clowes
- 4 appointed Collector as officer to collect the revenue
A)Warren Hastings B) Lord Cornwallis C) Lord Wellesley D)Lord Bentick
- 5 The second Brahmi war took place in.....
A)1850 B)1852 C)1854 D)1855
- 6 system is also known as 'Zamindari' or 'Malgujari'
A)Ryotwari system B)Mahalwari system D) None Of These
- 7 In the permanent settlement system, the government got.....share of the amount which was collected from the farmers.
A)69% B)89% C)72% D)85 %
- 8 Monopoly of East India Company in the trading sector was ended by Act of
A)1773 B)1853 C) 1813 D) 1858
- 9 Our economy is like a sponge which was dipped in the Ganga river and squeezed out in Thames river this quote used by----
A)William Diggy B) Rameshchandra Dutt C) John Sullivan D) Dadabhai Naoroji

- 10 described economic exploitation in the term “Ransom”
A)Dadabhai Naoroji B) Bhaskar Pandurang Tarkhadkar C) Gopal Hari Deshmukh D) Raja Rammohan Roy
- 11 British signed treaty with----- tribal community in 1882
A)Rampa B) Munda C) Ramoshi D) Waghera.
- 12 Canning held a court at.... and issued the Queen's proclamation.
A)Allahabad (B) Delhi (C) Mumbai (D) Calcutta
- 13 Lord Cornwallis is credited for system
A)Army B) Post Office C) Police D) Economic
- 14 Munda tribe lived in.....place
A)Rajmahal B) singhbhum C)Khandesh D)Bhagnidhi
- 15 In Sahyadri region of Maharashtracommunity of tribe is lived
A)Rampa B)Munda C)Katkari D)Chuar

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Anglo-Sikh Relations
- 2 Career of Warren Hastings
- 3 Effects of industrial Revolution on India
- 4 Queen Victoriya

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Describe the Battle of Buxar
- 2 Write brief information about permanent settlement system
- 3 Explain any four effects of the Revolt of 1857
- 4 What were the causes of the failure of 1857 Revolt

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Discuss the concept “drain of Wealth in detail.
- 2 State the reasons of revolt of 1857 and explain the nature of revolt

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1.खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1साली टिपू सुलतान मारला गेला.
अ)१७९८ ब) १७९९ क) १७९७ ड) १८००
- 2 दुसरे इंग्रज-मराठे युद्धमध्ये झाले
अ) १८०२-१८०४ ब) १८००-१८०१ क) १७९८-१८०० ड) १८१७-१८१८
- 3 लॉर्ड डलहौसी याने.....यास प्रथम रेसिडेंट म्हणून अवधला पाठविले.
अ)अंडरवूड (ब) स्लीमन (क) मिंटो (ड) क्लोव्ज
- 4याने महसूल गोळा करण्यासाठी 'कलेक्टर' या अधिकाऱ्याची नियुक्ती केली.
अ)वॉरन हेस्टिंग्ज ब) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस क) लॉर्ड वेलस्ली ड) लॉर्ड बेंटीक
- 5 दुसरे ब्राह्मी युद्धसाली झाले.
अ)१८५० ब) १८५२ क) १८५४ ड)१८५५
- 6या पद्धतीला 'जमीनदारी' किंवा 'मालगुजारी' असेही म्हणतात
अ)रयतवारी पद्धत ब) महालवारी पद्धत क) कायमधारा पद्धत ड) यांपैकी नाही
- 7 कायमधारा पद्धतीत शेतकऱ्यांकडून घेण्यात येणाऱ्या शेतसाऱ्याच्या रकमेचा.....भाग सरकारला मिळत होता.
अ)६९ टक्के ब) ८९ टक्के क) ७२ टक्के ड) ८५ टक्के
- 8 च्या कायद्याने ईस्ट इंडिया कंपनीची व्यापारी मक्तेदारी संपुष्टात आली.
अ)१७७३ ब) १८५३ क)१८१३ ड) १८५८
- 9 . "आमची अर्थव्यवस्था ही एखाद्या स्पंजाप्रमाणे आहे. हा स्पंज गंगा नदीत बुडविला जातो आणि थेम्स नदीत पिळून रिकामा केला जातो" हे उद्गार.....यांचे आहेत.
अ)विल्यम डिंगी ब) रमेशचंद्र दत्त क) जॉन सुलिव्हान ड) दादाभाई नौरोजी
- 10 'खंडणी' या शब्दात आर्थिक शोषणाचे वर्णनयांनी केले.
अ)दादाभाई नौरोजी ब) भास्कर पांडुरंग तर्खडकर क) गोपाळ हरि देशमुख ड) राजा राममोहन रॉय
- 11 या आदिवासी जमातीशी इंग्रजांनी १८८२ साली तह केला.
अ)रम्पा ब) मुंडा क) रामोशी ड) वाघेरा
- 12 कॅनिंग याने... .. येथे दरबार भरवून राणीचा जाहीरनामा प्रसिद्ध केला.
अ)अलाहाबाद ब) दिल्ली क) मुंबई ड) कलकत्ता
- 13 लॉर्ड कॉर्नवॉलिस याला.... . व्यवस्थेचे श्रेय दिले जाते.
अ)लष्कर ब) पोस्ट ऑफिस क) पोलीस ड) आर्थिक
- 14 मुंडा आदिवासीया ठिकाणी राहत होते
अ) राजमहाल ब) सिंगभूम क) खानदेश ड)भागनिधी
- 15 महाराष्ट्राच्या सह्याद्री विभागातया जमातीचे आदिवासी राहतात
अ)रम्पा ब) मुंडा क)कातकरी ड) चुआर

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

- 1 इंग्रज- शीख संबंध
- 2 वॉरन हेस्टिंग्जची कारकीर्द
- 3 औद्योगिक क्रांतीचे भारतावरील परिणाम
- 4 राणी व्हिक्टोरिया

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 बक्सारच्या युद्धाचे वर्णन करा.
- 2 कायमधारा पद्धतीविषयी थोडक्यात माहिती लिहा
- 3 १८५७ च्या उठावाचे कोणतेही चार परिणाम सांगा.
- 4 १८५७ च्या उठावाच्या अपयशाची कारणे लिहा

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 आर्थिक निस्सारणा बाबत सविस्तर चर्चा करा .
- 2 १८५७ च्या उठावाची कारणे सांगुन स्वरूप स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: Oct./Nov.-2022

History (Optional) Paper-IV

HISO4: History of India (1757-1857)

Day and Date: Thursday, 15/12/2022

Total Marks: 60

Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1साली टिपू सुलतान मारला गेला.

अ) १७९८ ब) १७९९ क) १७९७ ड) १८००

Option 2

2 दुसरे इंग्रज-मराठे युद्धमध्ये झाले

अ) १८०२-१८०४ ब) १८००-१८०१ क) १७९८-१८०० ड) १८१७-१८१८

Option 1

3 लॉर्ड डलहौसी याने.....यास प्रथम रेसिडेंट म्हणून अवधला पाठविले.

अ) अंडरवूड (ब) स्लीमन (क) मिंटो (ड) क्लोज

Option 2

4याने महसूल गोळा करण्यासाठी 'कलेक्टर' या अधिकाऱ्याची नियुक्ती केली.

अ) वॉरन हेस्टिंग्स ब) लॉर्ड कॉर्नवॉलिस क) लॉर्ड वेलस्ली ड) लॉर्ड बेंटीक

Option 1

5 दुसरे ब्राह्मी युद्धसाली झाले.

अ) १८५० ब) १८५२ क) १८५४ ड) १८५५

Option 2

- 6या पद्धतीला 'जमीनदारी' किंवा 'मालगुजारी' असेही म्हणतात
अ)रयतवारी पद्धत ब) महालवारी पद्धत क) कायमधारा पद्धत ड) यांपैकी नाही
Option 3
- 7 कायमधारा पद्धतीत शेतकऱ्यांकडून घेण्यात येणाऱ्या शेतसाऱ्याच्या रकमेचा.....भाग सरकारला मिळत होता.
अ)६९ टक्के ब) ८९ टक्के क) ७२ टक्के ड) ८५ टक्के
Option 2
- 8 च्या कायद्याने ईस्ट इंडिया कंपनीची व्यापारी मक्तेदारी संपुष्टात आली.
अ)१७७३ ब) १८५३ क)१८१३ ड) १८५८
Option 3
- 9 . "आमची अर्थव्यवस्था ही एखाद्या स्पंजाप्रमाणे आहे. हा स्पंज गंगा नदीत बुडविला जातो आणि थेम्स नदीत पिळून रिकामा केला जातो" हे उद्गार.....यांचे आहेत.
अ)विल्यम डिंगी ब) रमेशचंद्र दत्त क) जॉन सुलिव्हान ड) दादाभाई नौरोजी
Option 3
- 10 'खंडणी' या शब्दात आर्थिक शोषणाचे वर्णनयांनी केले.
अ)दादाभाई नौरोजी ब) भास्कर पांडुरंग तर्खडकर क) गोपाळ हरि देशमुख ड) राजा राममोहन रॉय
Option 4
- 11 या आदिवासी जमातीशी इंग्रजांनी १८८२ साली तह केला.
अ)रम्पा ब) मुंडा क) रामोशी ड) वाघेरा
Option 4
- 12 कॅनिंग याने... . येथे दरबार भरवून राणीचा जाहीरनामा प्रसिद्ध केला.
अ)अलाहाबाद ब) दिल्ली क) मुंबई ड) कलकत्ता
Option 1
- 13 लॉर्ड कॉर्नवॉलिस याला.... . व्यवस्थेचे श्रेय दिले जाते.
अ)लष्कर ब) पोस्ट ऑफिस क) पोलीस ड) आर्थिक
Option 3
- 14 मुंडा आदिवासीया ठिकाणी राहत होते
अ) राजमहाल ब) सिंगभूम क) खानदेश ड)भागनिधी
Option 2
- 15 महाराष्ट्राच्या सह्याद्री विभागातया जमातीचे आदिवासी राहतात
अ)रम्पा ब) मुंडा क)कातकरी ड) चुआर
Option 3

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 इंग्रज- शीख संबंध

Ans:

- 2 वॉरन हेस्टिंग्जची कारकीर्द

Ans:

3 औद्योगिक क्रांतीचे भारतावरील परिणाम

Ans:

4 राणी व्हिक्टोरिया

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 बक्सारच्या युद्धाचे वर्णन करा.

Ans:

2 कायमधारा पद्धतीविषयी थोडक्यात माहिती लिहा

Ans:

3 १८५७ च्या उठावाचे कोणतेही चार परिणाम सांगा.

Ans:

4 १८५७ च्या उठावाच्या अपयशाची कारणे लिहा

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 आर्थिक निस्सारणा बाबत सविस्तर चर्चा करा .

Ans:

2 १८५७ च्या उठावाची कारणे सांगून स्वरूप स्पष्ट करा.

Ans:
